

Förbundsdirection

2025-05-26

MÖT-5302

Plats och sammanträdestid
Brandstation, Bålsta kl. 13.00 – 16.00

Beslutande
Svante Forslund (L)
Henrik Lindberg (KD)
Ulf Winberg (M)
Owe Fröjd (Båp)
Matz Keijser (S)
Anders Thonfors (M)

Ersättare:
Werner Schubert (S)
Mats Flodin (M)
Sverker Scheutz (V)

Övriga deltagare
Fredrik Hallberg
Robert Björklind
Daniel Edwartz
Veronica Tuvevsson
Hans Granholm
Serena Rapezzi Dahl

Justerare
Ulf Winberg (M)
Henrik Lindberg (KD)

Justeringens plats och tid
Enköping, den 26 maj 2025.

Underskrifter

Sekreterare

Fredrik Hallberg

Paragrafer

8–9§§ 2025

Fredrik Hallberg

Ordförande

Svante Forslund

Justerare

Ulf Winberg

Henrik Lindberg

ANSLAGSBEVIS

Förbundsdirectionen

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på brandstationen i Enköping.
Protokollet publiceras även på Räddningstjänstens web-plats www.rtjeh.se.

Sammanträdesdatum

2025-05-26

Protokollets förvaringsplats

Enköpings brandstation, Västra Ringgatan 6, 0171-47 56 00.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Direktion Kommunalförbund Räddningstjänsten

Sammanträdesdatum

2025-05-26

Sida

1 (2)

Direktion § 8

Information

- **Aktuella händelser**
- **Information krisberedskap**
- **PFAS på räddningstjänstens övningsområden**
 - Offert Sweco
- **Delegationsärenden**
 - Föreläggande om vite, Region Uppsala Lasarettet i Enköping
 - Föreläggande om vite, Saint-Gobain Sweden AB Gyproc i Bålsta
 - Remisser & delegationsärenden
 - Länsstyrelsen Uppsala län, beslut om upphävande Ekolsundsslott
- **Årsbokslut 2024**
 - Yttrande från revisorer
 - Budgetäskande revision
- **Ekonomisk redovisning T1 2025**
- **Rakel G2**
- **Förstudie brandstation i Enköping & lektionssal på övningsfältet i Enköping**
- **Övriga frågor**
 - Möte Biskops-Arnö civilberedskap

Justerars signatur

M.L.

Utdragsbestyrkning

Direktion § 9

Budgetfördelning 2025

Av 10 kap. 1 § LKBR framgår att driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Förbundet fördelar den årliga budgeten mellan olika ansvar och verksamheter som utgör den löpande verksamheten.

Direktionen beslutar:

att godkänna förbundets budgetfördelning mellan olika ansvar och verksamheter för 2025 enligt bilaga.

Justerarsignatur

M.L.

Utdragsbestyrkning

Försättsblad bilagor direktionshandlingar 2025-05-26

- § 8 Föreläggande PFAS Håbo kommun
- § 8 Offert Sweco PFAS-övningsfält
- § 8 Yttrande revisorer gällande årsbokslut 2024
- § 8 Budgetäskande revision
- § 8 Ekonomisk redovisning T1
- § 8 Skatteverkets svar gällande mervärdesskatt vid myndighetsutövning
- § 9 Budgetfördelning 2025

M.L.

Bygg- och miljöförvaltningen
Miljöavdelningen
Jan Eklind
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon: 0171468482
E-post: jan.ekind@habo.se

Räddningstjänsten Enköping-Håbo
Att: Fredrik Hallberg, räddningschef
Västra Ringgatan 6
745 31 Enköping

DB § 2025-137

**Beslut om provtagning av PFAS 11 (SLV) av mark- och ytvatten
för brandövningsplats Björnängen i Bålsta**

<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Bålsta 3:356
<i>Besöksadress:</i>	Björnängsvägen 2
<i>Verksamhetsnamn:</i>	Räddningstjänsten, Bålsta

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att Räddningstjänsten Enköping-Håbo med organisationsnummer 16222000–2410 ska låta genomföra:

1. Provtagning av mark- och ytvatten med avseende på PFAS 11 (SLV). Den ska genomföras fackmannamässigt.
2. Provtagning ska ske i minst två punkter för grundvatten inom övningsområdet i grundvattenrör GV1 och GV4, enligt kartbild nedan.
3. Provtagning ska ske i ytvatten som lämnar brandövningsplatsen mot omgivningen i provpunkt Dike 1, enligt kartbild nedan.
4. Varje provpunkt enligt villkor 2 och 3 skall provtas minst en gång vid tre olika säsonger, höst, vinter och vår under åren 2025 till 2026 med minst 60 dagars mellanrum mellan varje provtagningstillfälle. Vilket sammantaget ger minst 9 provtagningar.
5. Proverna ska skickas till ackrediterat laboratorium för analys.
6. En slutrapport ska med sakkunnighet sammanställas med en bedömning av kvarvarande nivå av PFAS 11 ämnen i områdets markvatten och ytvatten med en riskbedömning av föroreningsgraden, låg, mellan eller hög med aktuella bedömningsgrunder för PFAS-11 ämnen räknat.
7. Slutrapporten skall vara nämnden tillhanda senast den 15 juni år 2026

Kartbild med provpunkterna GV1, GV4 och Dike 1, enligt villkoren ovan. Brandövningsplats Björnängen i Bålsta

GV1 är befintligt grundvattenrör. GV4 i kartan är en tänkt kommande placering av grundvattenrör - cirka placering. Dike 1 inom röd ring skall prov tas på ytvatten. Det är innan det går i rör västerut och samlat vatten från två ytvattenflöden från brandövningsområdet.

Lagstöd

Beslutet grundar sig på lagrum enligt Miljöbalken (1998:808) 2 kap 7 §, 10 kap 1, 2, 4 och 6 §§, 26 kap 9 och 22 §§.

Beskrivning av ärendet

Bygg- och miljönämnden har initierat ärendet med anledning av att frågan om spridningen av PFAS på senare år har aktualiserats på bred front i samhället och att just brandskum kopplat till brandövningsplatser lyfts som en trolig källa till spridning av PFAS-ämnena. Ärendet startar med en kommunikering till både markägare och räddningstjänsten i en skrivelse daterad till den 24 januari 2025. I det utskicket bifogas bland annat den miljötekniska undersökningen som Sweco genomförde år 2013, när grundvattenrör etablerades inne i övningsområdet. Då togs prov i markvattnet gällande Pfos och Pfoa i grundvattenrören, där nu endast rör 1 kan återfinnas i nuläget. Resultatet Pfos visad på 23–37 ng/liter och Pfoa på 55–74 ng/liter markvattnet.

Vidare genomfördes en inspektion på övningsområdet den 25 februari 2025 tillsammans med räddningstjänsten för Enköping-Håbo. En inspektionsrapport upprättades och skickades över som ett arbetsmaterial till räddningstjänsten för granskning av detaljer. I kommunikeringen inför detta beslut om krav på provtagning av PFAS 11 i vatten daterat den 10 mars 2025 bifogades inspektionsrapporten som bilaga, liksom prisuppgift från Eurofins på analyskostnaden av PFAS 11 och dess parametrar.

Yttranden

Berörda parter har fått tillfälle att yttra sig över material som finns i ärendet. Sista dag för att inkomma med yttranden var satt till den 11 april 2025. Berörda har inkommit med yttranden att de inget ytterligare har att tillägga.

Motivering

På platsen har Pfos och Pfoa tidigare konstaterats som med stor sannolikhet kan härröra från verksamheten med brandövning då det endast har varit skog här innan ytan röjdes till en övningsplats. Enligt räddningstjänsten har de under år 2010 använt skumvätskan Forest A ett tiotal gånger på denna övningsplats året brandskummet var nytt och deras system var nytt och behövde övas in. Från år 2011 till och med 2015 är deras bedömning att Forest A användes 1–2 gånger per år. Efter år 2015 uppges att inget brandskum Forest A för fibrösa bränder har använts. Brandskum B för vätskebränder har inte använts på denna övningsplats vad räddningstjänsten nu vet. Enligt Sweco rapport: Provtagning av släckutrustning (PFAS), uppdragsnummer 13010194, daterad 2024-04-27, framkom i deras analyser att brandskum Forest A innehöll betydande mängder PFAS-ämnen, se sidan 11. Det bedöms därför som troligt att aktuellt övningsområde har utsatts för PFAS-ämnen. Föreläggandet syftar till att svara på frågan om föroreningsnivå och dess risk. Att ta enstaka prov bedöms inte räcka, därför krävs minst tre upprepningar i varje provpunkt med tidsåtskillnad minst 60 dagar i olika årstider för att om möjligt kunna se påverkan av årstidsförhållanden och få fler värden per punkt att jämföra med varandra. Enligt miljöbalkens 10 kapitel 1, 2, 4 och 6 §§ bedöms att det redan vid misstanke om miljöskada bör kunna ställas krav på utredning av miljöfarliga ämnen så som PFAS visat sig vara.

Att ta prov på markvattnet bör visa på potentialen för spridning av PFAS till omgivningen. PFAS 11 är en samling där 11 olika PFAS ämnen ingår, bland annat Pfoa och Pfos. PFAS 11 är en väl känd samling parametrar för PFAS som ger jämförande data från andra miljöundersökningar, bland annat i Enköping. Se Rejlers rapport om: "Källspårning och riskbedömning av PFAS, påverkan i grund- och ytvatten i Enköping", beställd av Enköping kommuns Samhällsbyggnadsförvaltning. Provtagningarna genomfördes i markgrund- och ytvatten år 2023. Kemikalieinspektion har utfärdat gränsvärden för PFAS 11, Pfoa och Pfos att jämföra resultaten med. Att analysera ett prov med PFAS 11 kostar på Eurofins c: a 3800 kr styck, minst, beroende på svarstid. Att ta nio prov sammanlagt är givetvis en betydande kostnad. Dessutom ska en rapport sammanställas och provtagningen ske professionellt, med inhyrd konsult får antas. PFAS 4 skulle på samma laboratorium kosta 3100 kr och ge svar på endast fyra PFAS ämnen. PFAS 11 bedöms rymma de viktigast ämnena relaterade till just brandskum. Enligt miljöbalkens 2 kap 7 § ska kostnaderna för utfärdade försiktighetsmått beaktas. Nämnden bedömer att villkorade provtagningar med upprepningar är nödvändiga för att få en tillräckligt tillförlitlig helhetsbild över områdets eventuella PFAS-förorening. Uppprepningar krävs för att kunna fastställa vilken nivå föroreningsgraden ligger på.

Räddningstjänsten Enköping- Håbo bildades som förbund år 2008. Övningsplatsen har varit i bruk sedan 1995, då i Håbo kommuns regi och dåvarande räddningstjänst. Förbundet har enligt deras egna uppgifter använt brandskum Forest A efter år 2008 och har då rimligen bidragit till att förorena marken med PFAS-ämnen. Det bedöms som rimligt att ställa krav på nuvarande räddningsförbund, men enligt miljöbalkens 10 kapitel 6 § ska ansvaret bäras solidariskt om flera har förorenat. Den som tar de initiala kostnaderna ska kunna begära regress och ersättning gentemot företrädaren i proportion till dennes förorenade verkan. Nämnden är enligt ovanstående paragraf inte förhindrad att ställa krav på enbart en av förorenarna.

För att kunna driva ärendet vidare med eventuella krav på åtgärder, exempelvis sanering i området eller vidare undersökningar av markens innehåll av PFAS, så behöver nämnden veta status och få risknivån sakkunnigt bedömd. Det kravet bedöms ha sitt stöd i miljöbalkens 26 kapitel, 22 §. Miljöbalkens 26 kap, 9 § ger nämnden möjlighet att som nu förelägga om sådana undersökningar och utredningar.

Jan Eklind
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Information

Beslut om kostnad för handläggning av ärendet tas i ett separat beslut vid ett senare tillfälle, men inom kort.

Överklagandehänvisning

Du kan överklaga Bygg- och miljönämndens beslut. Överklagandet måste ha kommit in till Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, inom tre veckor från den dag du fått ta del av beslutet.

Om beslutet är skickat till det allmänna (till exempel myndigheter) måste överklagandet ha kommit in till Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, räknat inom tre veckor från den dag då beslutet fattades. Har ditt överklagande kommit in i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen i Uppsala som handlägger överklagan.

Hur ett överklagande ska utformas

Ange vilket beslut du överklagar genom att hänvisa till ärendets diarienummer och fastighetsbeteckning. Ange också varför du anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring du vill ha. Bifoga handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning. Underteckna skrivelsen och uppge namn, postadress, e-postadress och telefonnummer dagtid. Om du anlitar ombud kan ombudet underteckna skrivelsen. Sänd i så fall med fullmakt. Skrivelsen skickas eller lämnas in till Bygg- och miljönämnden via e-post: bygg.miljo@habo.se alternativt postadress: Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, 746 80 Bålsta.

Beslutet delges med elektronisk delgivning till

Räddningstjänsten Enköping Håbo Räddningschef Fredrik Hallberg via e-post: fredrik.hallberg@rtjeh.se samt brandmästare Hans Granholm via e-post: hans.granholm@rtjeh.se

Markförvaltare övningsplatsen markägare Håbo kommun, Gustaf Nilsson, avdelningen för planering och utveckling via e-post: gustaf.nilsson@habo.se och plan@habo.se

Kopia på beslutet skickas till

Miljöinspektör Cecilia Karlsson i Enköpings kommun via e-post: cecilia.karlsson@enkoping.se

Anbud

Provtagning brandövningsplatser
Räddningstjänsten Enköping-Bålsta

Innehållsförteckning

1	Uppdragets omfattning	4
1.1	Övningsfält Bålsta	4
1.2	Övningsfält Enköping	6
2	Swecos förslag till genomförande	8
2.1	Övningsfält Bålsta	8
2.2	Övningsfält Enköping	8
2.3	Option	9
3	Tider	9
4	Ersättning och betalning	9
5	Förutsättningar	10
6	Organisation	10
7	Hållbarhet	10
8	Anbudsformalia	11

Vi är Sweco

Sweco planerar och utformar framtidens hållbara samhällen och städer. Tillsammans med våra kunder utvecklar våra 22 000 arkitekter, ingenjörer och andra experter lösningar för att hantera urbaniseringen, ta vara på digitaliseringens möjligheter och göra framtidens samhällen mer hållbara. Sweco är det ledande konsultföretaget inom teknik och arkitektur i Europa med en omsättning på cirka 29 miljarder SEK. Företaget är noterat på Nasdaq Stockholm. För ytterligare information, [Välkommen till Sweco Sverige](#).

Environment & Planning

Samhällsutveckling är komplext. Klimatförändringar, urbanisering, åldrande befolkning och mobilitet är bara några av de frågor som framtida samhällen måste hantera. Våra ingenjörer, trafikexperter, statistiker och flera andra specialister arbetar tillsammans för att ta fram faktabaserade underlag som stöttar våra kunders beslut idag och samtidigt tryggar framtiden för kommande generationer.

Vi tackar för förfrågan rörande rubricerat uppdrag och får med anledning därav lämna följande anbud.

1 Uppdragets omfattning

Vårt anbud baseras på följande handlingar:

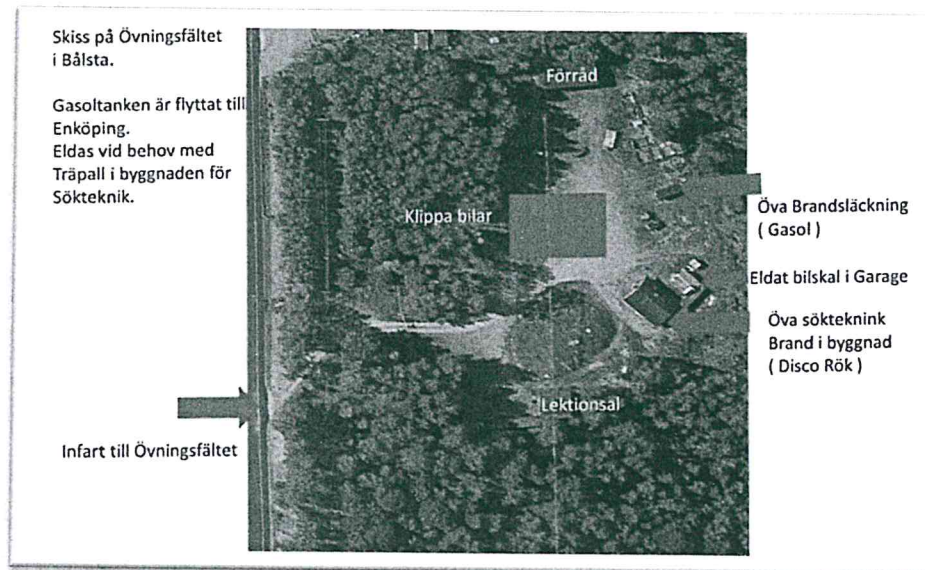
- Skrivelse, *Inspektionsrapport Räddningstjänstens övningsplats Bålsta*, Bygg- och miljöförvaltningen Håbo kommun, diarenr 2024-1150, daterad 2025-03-10
- KommunikERING, *Tillfälle att yttra er om materialet i ärende om förslag till provtagningsplan i mark- och ytvatten på och i direkt anslutning till brandövningsplats Björnängen i Bålsta*, Bygg- och miljöförvaltningen Håbo kommun, ärendenr 2024-1150, daterad 2025-03-10
- Delegationsbeslut, *Beslut om provtagning av PFAS 11 (SLV) i mark- och ytvatten för brandövningsplat Björnängen i Bålsta*, Bygg- och miljöförvaltningen Håbo kommun, ärendenr 2024-1150, daterad 2025-05-08
- Fastighetskarta över Bålsta 3:356, Håbo kommun
- PM *Miljöteknisk markundersökning*, Sweco uppdrag 2174945000 Enagårdsvägen Enköping, daterad 2014-12-05. Erhåller från Enköpings kommun ärendenummer 2015-46.
- PM *Brandövningsplats Tärby 8:28, hantering av jordmassor*, Sweco uppdragsnummer 1186564000, daterad 2016-11-23. Erhållet från Enköpingskommun ärendenummer 2015-542.
- Utdrag ur besluts avseende *Tärby 8:28, Miljöteknisk markundersökning*, sid 49-59, ärendenummer MIL.2024.1023, Enköpings kommun

Förfrågan avser genomförande av miljöteknisk markundersökning på Övningsfält Enköping, Enköpings kommun, och Övningsfält Bålsta, Håbo kommun.

1.1 Övningsfält Bålsta

I Bålsta har övningsfältet använts av räddningstjänsten sedan 1995. Innan 1995 var platsen skogsbevuxen och ingen annan känd industriell verksamhet har skett. Övningsfältet är till för att öva olika moment inom räddning och brandskydd. Släckning med vatten och skum är en mindre del av den totala verksamheten på platsen. Marken på övningsfältet ägs av Håbo kommun. Enligt inspektionsrapport från 2025-03-10 så används inte skumsläckning på platsen längre. Man har tidigare hanterat skumvätskan Forest A som har pfas-ämnen i sig, senast under perioden 2010-2015. Plats där skummet användes är ganska mitt på området, se *Figur 1*. Marken är grusad, sannolikt med lera under sig, vilket gör det svårare för släckvattnet att tränga ner i grundvatten. Spridning kan ha skett med ytavrinning och ytligt markvatten. Trolig riktning för ytavrinning är via rör som går under infartsvägen och under Magasinsvägen och vidare västerut mot logistikcentrat och sedan söderut. Det finns ingen dokumentation om att man på platsen använt brandskum ARC Miljö (som innehåller pfas-ämnen). Det finns dock inte fullständiga loggar på övningsläckningar som gjorts utan endast på skarpa insatser.

Provtagning bör göras för att utröna kvarvarande nivåer av pfas, pfoa och andra pfas-ämnen i markvattnet och i ytavrinningen från övningsfältet.

Figur 1. Översiktsbild som visar ungefär vart brandskum Forest A har använts. Källa Skrivelse Inspektionsrapport Räddningstjänstens övningsplats Bålsta, daterad 2025-03-10, ärendenr 2024-1150, Bygg- och miljöförvaltningen Håbo kommun

Krav på provtagning enligt delegationsbeslut DB§2025-137, *Beslut om provtagning av PFAS 11 (SLV) av mark- och ytvatten för brandövningsplats Björnängen i Bålsta*, daterad 2025-05-08, ärendenummer 2024-1150 är:

1. Provtagning av mark- och ytvatten med avseende på PFAS 11 (SLV). Den ska genomföras fackmannamässigt.
2. Provtagning ska ske i minst två punkter för grundvatten inom övningsområdet i grundvattenrör GV1 och GV4, enligt kartbild nedan.
3. Provtagning ska ske i ytvatten som lämnar brandövningsplatsen mot omgivningen i provpunkt Dike 1, enligt kartbild nedan.
4. Varje provpunkt enligt villkor 2 och 3 ska provtas minst en gång vid tre olika säsonger, höst, vinter och vår under åren 2025 till 2026 med minst 60 dagars mellanrum mellan varje provtagningstillfälle. Vilket sammantaget ger minst 9 provtagningar.
5. Proverna ska skickas till ackrediterat laboratorium för analys.
6. En slutrapport ska med sakkunnighet sammanställas med en bedömning av kvarvarande nivå av PFAS 11 ämnen i områdets markvatten och ytvatten med en riskbedömning av föroreningsgraden, låg, mellan eller hög med aktuella bedömningsgrunder för PFAS-11 ämnen räknat.
7. Slutrapporten ska vara nämnden tillhanda senast den 15 juni år 2026.

Figur 2. Översiktsbild med provpunkterna GV1 (befintligt), GV4 (tänkt kommande rör) och Dike 1. Källa Delegationsbeslut Beslut om provtagning av PFAS 11(SLV) av mark- och ytvatten för brandövningsplats Björnängen i Bålsta, daterad 2025-05-08, ärendenr 2024-1150, Bygg- och miljöförvaltningen Håbo kommun

1.2 Övningsfält Enköping

I Enköping har Räddningstjänsten använt släckskum innehållande PFAS (bland annat skumsorterna ARC miljö och Forest A) under 1980-talet. Mängden PFAS som spridits till övningsplatsen beräknades till 1,2 kg utifrån uppgifter om förbrukning av skum. Användandet av skum med PFAS har skett inom en grusad yta i övningsplatsens södra del.

I samband med en bygglovsansökan har det under åren 2014-2015 gjorts översiktliga provtagningar av mark och grundvatten inom fastigheten Tärby 8:28 (PM Miljöteknisk markundersökning Enagårdsvägen Enköping, daterad 2014-12-05, Sweco uppdrag 2174945000 samt PM Brandövningsplats Tärby 8:28, hantering av jordmassor, daterad 2016-11-23, Sweco uppdrag 1186564000). Resultatet visar på förekomst av PFAS i jord och grundvatten. I jord påvisas halter över tillämpat riktvärde (Naturvårdsverkets generella riktvärde för mindre känslig markanvändning) vilket innebär att det kan finnas en risk för negativa effekter på människors hälsa och miljö. Enligt räddningstjänsten har övning med skum innehållandes PFAS utförts på en yta söder om det provtagna området.

Under 2023 genomfördes en kartläggning av PFAS på ett antal platser i kommunen på uppdrag av Enköpings kommuns VA-avdelning. Resultatet visar förhöjda halter av PFAS i grund- och ytvatten i närheten av brandövningsplatsen. Till följd av detta arbete erbjöds provtagning av dricksvatten i privata brunnar i närområdet. Analysresultaten visar på förhöjda halter av PFAS-ämnen i flera av de undersökta brunnarna, varav några har kraftigt förhöjda halter.

Miljö- och byggnadsnämnden Enköpings kommun bedömer att en utredning och fördjupad riskbedömning behöver utföras för att klargöra föroreningsituationen inom brandövningsplatsen på fastigheten Tärby 8:28 om omfattningen av spridning av PFAS till omgivande mark, grund- och ytvatten.

Krav enligt beslut *Tärby 8:28, Miljöteknisk markundersökning*, ärendenummer MIL.2024.1023 är:

1. Upprätta en provtagningsplan för miljöteknisk markundersökning av föroreningsituationen för att utreda förekomsten av högfluorerande ämnen (PFAS) i mark, yt- och grundvatten inom och i anslutning till området för brandövningsplatsen på fastigheten Tärby 8:28 samt undersöka om det förekommer spridning av PFAS från fastigheten Tärby 8:28 till omgivningen. Provtagningsplanen ska som minst innehålla:
 - a. Situationsplan som redovisar gränserna för undersökningsområdet och lägen för planerade provtagningspunkter samt beskrivande textdel om bakgrund, mål, syfte och omfattning för den miljötekniska undersökningen.
 - b. En konceptuell modell/problem beskrivning som beskriver föroreningsförekomst samt spridnings- och exponeringsvägar utifrån befintlig kunskap.
 - c. Riskbedömning, förslag på åtgärds mål, möjliga åtgärdsalternativ samt uppskattade kostnader för de olika alternativen, baserat på resultaten av genomförda undersökningar. Risker på kort såväl som lång sikt ska beaktas.
 - d. Utförlig motivering till placering av provpunkter utifrån föroreningssynpunkt, val av provtagningsmetod samt beskrivning om hur provtagningen ska genomföras och kvalitetssäkras.
 - e. Detaljerad redovisning på vilka djup, räknat från markytan, som prover ska tas och/eller fältmätningar utföras samt vilka parametrar som ska provtas och/eller mätas i de olika provpunkterna avseende fält och laboratorieanalyser. Beskrivning om provhantering (hantering och förvaring av prover före analys) samt hur en provtagning ska genomföras.
2. Framtagandet av provtagningsplanen samt utförandet av undersökningen ska utföras av konsult med erfarenhet inom förorenade områden och PFAS. Provtagningen ska utföras av ackrediterad provtagare.
3. Provtagningsplanen ska skriftligen redovisas till miljö- och byggnadsnämnden tre månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.
4. Arbetet med undersökningen får inte påbörjas förrän miljö- och byggnadsnämnden kontrollerat och godkänt den inlämnade provtagningsplanen.
5. Genomföra miljöteknisk undersökning i enlighet med framtagen provtagningsplan enligt punkt 1 i detta beslut. Undersökningen ska vara utförd senast fyra månader efter att miljö- och byggnadsnämnden godkänt provtagningsplanen.
6. Senast fyra veckor efter genomförd miljöteknisk markundersökning komma in med en redovisning av undersökningen i form av en rapport till miljö- och byggnadsnämnden.

Eventuella förändringar av uppdragets omfattning meddelas beställaren kontinuerligt under arbetets gång och dokumenteras enligt överenskommelse.

2 Swecos förslag till genomförande

2.1 Övningsfält Bålsta

För genomförande av provtagning för objekt i Bålsta så beskrivs det utförligt i beslutet från tillsynsmyndigheten var och när provtagning ska genomföras.

Provtagning i grundvattenrör föreslås genomföras med hjälp av peristaltisk pump där vattnet i röret omsätts innan provtagningen genomförs.

Grundvattenrören bör omsättas en extra gång cirka 1 vecka innan första provtagningstillfället för att minska risken av kontaminering från installation (GV4) respektive lång tid sedan föregående provtagningstillfället (GV1).

Provtagning vid provpunkt Dike 1 genomförs genom att av laboratoriet erhållet provtagningskärl sänks ner i dikesvattnet och kärlet fylls.

Provtagning ska genomföras totalt tre gånger: en gång under hösten 2025 (augusti-oktober), en gång under vintern 2025/2026 (november-februari) och en gång under våren 2026 (mars-maj). Enligt punkt 4 i beslutet ska det vara minst 60 dagars mellanrum mellan varje provtagningstillfälle.

En förutsättning för provtagningen är att det finns ytligt markvatten samt avrinnande vatten i diket nedströms Övningsfältet, vilket är beroende av ett relativt kraftigt nederbördstillfälle alternativt kontinuerlig nederbörd under en längre tid. Beroende på vädret och tillgången på tillfällen med tillräcklig mängd nederbörd som tillåter provtagning under vardagar så kan provtagningstillfällena förskjutas något utanför de månader som föreslås i föregående stycke.

Efter att samtliga analysresultat erhållits sammanställs en slutrapport enligt punkt 6 i beslutet vilken ska vara interngranskad och godkänd av beställaren innan den 15 juni 2026.

Installation av grundvattenrör (GV4) är inte inkluderat i aktuell budget.

Aktivitet	Tim	Summa
SAMMANSTÄLLNING		
1 Uppdragsledning	10	12 000
2 Platsbesök och möten	4	4 600
3 Provtagning vatten	41	47 900
4 Rapportskrivning	43	48 000
Budget utlägg		37 380
Budget underkonsulter		0
SUMMA. TOTALT	98	149 880

Figur 3. Ungefärlig budget för genomförande av provtagning vatten i Bålsta enligt beslut från tillsynsmyndigheten.

2.2 Övningsfält Enköping

För framtagande av provtagningsplanen enligt punkt 1 i beslut från tillsynsmyndigheten behöver Sweco ta del av information om vart skumsläckmedlet har använts (karta/flyg-/ortofoton) samt om beställaren har information om geologiska förutsättningar på platsen, grundvattennivåer, rinnstråk, provtagna privata dricksvattenbrunnars lokalisering och annan information som är av relevans för att göra bedömning om hur föroreningen kan ha spridit sig.

Möjliga åtgärdsalternativ samt uppskattade kostnader för de olika alternativen enligt punkt 1c i beslutet bedöms inte kunna redovisas i provtagningsplanen utan kan som tidigast tas fram när provtagningen och laboratorieanalyserna är genomförda och en klarare bild av föroreningsituationen finns.

2.3 Option

Sweco är gärna behjälplig med genomförande av provtagning och riskbedömning enligt punkt 5-6 i beslut från tillsynsmyndigheten. Budget för genomförandet sammanställs efter att provtagningsplanen blivit godkänd enligt punkt 4 i beslutet från tillsynsmyndigheten ovan och beställs skriftligen som avrop på option. Kravet på ackrediterad provtagare enligt punkt 2 i beslutet från tillsynsmyndigheten bedöms syfta på certifierad provtagare enligt Nordtests certifieringsordning ENVIR 008.

Uppdragsmoment	Uppskattad kostnad
Genomförande provtagning Bålsta, se tabell 3 ovan.	150 000 kr
Framtagande provtagningsplan Enköping	25 000 kr
Option – genomförande provtagning och riskbedömning Enköping	<i>Tas fram vid förfrågan efter att provtagningsplan är godkänd av tillsynsmyndigheten</i>

3 Tider

Uppdraget beräknas att påbörjas 2025-06-01 och pågå fram till 2026-06-15.

Uppdragsmoment	Startdatum	Slutdatum
Genomförande provtagning Bålsta	2025-08-01	2026-06-15
Framtagande provtagningsplan Enköping	2025-06-01	2025-09-30
Option – genomförande provtagning och riskbedömning Enköping	<i>Överenskommes vid beställning av option.</i>	

4 Ersättning och betalning

Uppdraget utförs mot ett rörligt arvode efter nedlagd tid.

Den uppskattade ersättningen för uppdraget bedöms till cirka 175 000 kronor. Lagstadgad mervärdesskatt tillkommer. Ersättning för option ingår inte i denna summering utan tillkommer efter skriftlig beställning enligt avsnitt 2.3 ovan.

Fakturerings sker månadsvis och omfattar nedlagd tid.

Betalningsvillkor är 30 dagar från fakturadatum. Vid försenad betalning debiteras dröjsmålsränta enl. räntelagen § 6.

Timarvode utgår enligt nedan prislista:

Roll/funktion	Timpris
Uppdragsledare	1 200 kr
Handläggare/fälthandläggare	1 100 kr
Riskbedömare och granskare	1 300 kr

Särskild ersättning

Särskild ersättning för kostnader angivna i ABK 09 kap 6 § 5 tillkommer utöver arvodet med ett administrationspålägg om tio procent.

5 Förutsättningar

För uppdraget gäller ABK 09 med de kompletteringar och tillägg som framgår av detta dokument.

Ansvar

Den sammanlagda skadeståndsskyldigheten är begränsad till arvodets storlek, dock högst 120 prisbasbelopp (komplement till ABK 09 kap 5 § 3).

Mängd

Sweco ansvarar inte för fel eller brist i mängdberäkning, mängdförteckning eller annan förteckning över mängder eller i kalkyler.

Indata från kund/tredje part

Om inte annat överenskomms ingår det inte i Swecos uppdrag att granska data som kund eller tredje part levererar. Sweco ansvarar därvid inte för fel eller brist i sådan data. Sweco ansvarar inte heller för fel eller brister i Tredjepartsprodukter. Med Tredjepartsprodukt avses innehåll, programprodukt eller verktyg (i) som angivits vara Tredjepartsprodukt eller (ii) till vilka det är uppenbart att rättigheterna tillkommer tredje man.

6 Organisation

Utifrån uppdragets komplexitet, storlek och problemställning föreslår vi följande organisation. Utöver nedan namngivna konsulter finns inom Sweco en mycket stor samlad kompetens inom olika angränsande områden där olika konsulter kan användas som resurser i uppdraget om så önskas eller krävs.

Ombud:	Pernilla Melin
Uppdragsledare:	Kristina Mjöfors
Handläggare/fälthandläggare	Sätts vid godkänt anbud
Granskning	Sätts vid godkänt anbud

7 Hållbarhet

Sweco tar ansvar för omställningen till ett hållbart samhälle, både internt och hos våra kunder.

Sweco strävar efter att göra hållbarhet till en självklar del av våra uppdrag och de tjänster vi levererar, och är gärna rådgivare i ert hållbarhetsarbete. Vi erbjuder ett antal strategiska tjänster som bidrar till ökad hållbarhet i både projekt och verksamhet och ser fram emot att diskutera era behov.

För mer information: www.sweco.se/hallbarhet

8 Anbudsformalia

Anbudsgivare:

Sweco Sverige AB
Organisationsnummer: 556767-9849
Styrelsens säte: Stockholm
Webbsida: www.sweco.se

Frågor rörande anbudet besvaras av:

Kristina Mjöfors
Telefon: +46(0)70 110 52 04
e-post: kristina.mjofors@sweco.se

Adress och telefon:

Box 340 44
SE 100 26 Stockholm
Telefon: 08-695 60 00

Anbudets giltighetstid:

Detta anbud gäller till och med 2025-06-15.

Försäkringar

Sweco Sverige AB har tecknat konsultansvarsförsäkring.

Kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöledning

Sweco har ett ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö som är certifierat enligt ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001. Swecos ledningssystem är samlat i ett IT-stöd som används och är åtkomligt för alla Swecos medarbetare.

Hantering av personuppgifter

Hantering av detta anbud, samt eventuellt uppdrag, kommer att innebära att Sweco hanterar personuppgifter (kontaktuppgifter) till relevanta personer i er organisation. På Swecos hemsida finns information om hur vi samlar in och hanterar personuppgifter www.sweco.se/gdpr

Om uppdraget innebär att Sweco ska hantera personuppgifter (personuppgiftsbiträde) upprättas särskilt personuppgiftsbiträdesavtal.

Sekretess för uppgifter i anbudet

Sweco begär att känsliga uppgifter i anbudet ska omfattas av sekretess enligt 31 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ("OSL"), dessa utgör företagshemligheter eller är uppgifter som rör våra affärs- och driftsförhållanden och utgör därmed ett viktigt konkurrensmedel i vår verksamhet.

Sanktioner

Sweco lever upp till nationella och internationella sanktionsregleringar och arbetar aktivt med att efterleva relevanta sanktioner.

Vi ser fram emot ett intressant och givande samarbete.

Med vänlig hälsning,

Kristina Mjöfors

Gruppchef Industri och Fastighet

Sweco Sverige AB

Pernilla Melin

Regionchef Öst

Sweco Sverige AB

Verifikat

Transaktion 09222115557546819114

Dokument

Anbud Räddningstjänsten

Huvuddokument

12 sidor

Startades 2025-05-15 09:29:13 CEST (+0200) av Kristina

Mjöfors (KM)

Färdigställt 2025-05-15 10:28:51 CEST (+0200)

Signerare

Kristina Mjöfors (KM)

Sweco

kristina.mjofors@sweco.se

+46701105204

Signerade 2025-05-15 09:29:14 CEST (+0200)

Pernilla Melin (PM)

pernilla.melin@sweco.se

Signerade 2025-05-15 10:28:51 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

Till revisorerna i Räddningstjänsten Enköping-Håbo (org.nr 222000-2410)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Enköping-Håbo utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2024-01-01–2024-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalande med avvikande mening, uttalande med reservation respektive uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Räddningstjänsten Enköping-Håbo för år 2024-01-01–2024-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, på grund av hur betydelsefullt det förhållande som beskrivs i avsnittet *Grund för uttalanden* är, inte upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt RKR 5 och ger inte en rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024. Med reservation för det förhållande som beskrivs i avsnittet *Grund för uttalanden* har årsredovisningens driftredovisning upprättats i enlighet LKBR och RKR 14.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, kassaflödesanalys, investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar¹ är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Förbundet betalar årligen hyra för brandstationerna där verksamheten bedrivs. Hyreskostnaderna för lokalerna uppgår årligen till väsentliga belopp. Samtliga av dessa kontrakt ska enligt vår bedömning klassificeras som finansiell leasing. Detta innebär att förbundet i balansräkningen rätteligen ska redovisa den finansiella leasingen som en anläggningstillgång som motsvarar nyttjandevärdet samt en lång- och kortfristig skuld som speglar det åtagande som leasingkontrakten innebär. Felaktigheten låter sig inte kvantifieras med exakthet, men vi kan konstatera att den är väsentlig för balansräkningen i sin helhet.

Av 10 kap. 1 § LKBR framgår att driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Av RKR 14

¹ De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 3 samt 5-20.

framgår vidare att driftredovisningen ska utformas så att utfallet kan stämmas av mot fullmäktiges budget. Därutöver framgår även att driftredovisningens budgetposter ska avse senast beslutad budget. Avslutningsvis framgår att driftredovisningen ska, med eller utan justering, summeras i de resultaträkningens poster som rubriceras "Verksamhetens intäkter" och "Verksamhetens kostnader". Vid granskningen har följande noterats. Den budget som presenteras i förbundets driftredovisning går endast att stämma av på ackumulerad nivå och inte post för post. Vidare kan konstateras att uppställningen av driftredovisningen inte möjliggör en avstämning mot resultaträkningens poster "Verksamhetens intäkter" och "Verksamhetens kostnader", vilket medför att driftredovisningen inte i nu nämnda avseenden har upprättats i enlighet med LKBR och RKR 14. Driftredovisningen överensstämmer dock på ackumulerad nivå med årets resultat enligt resultaträkningen.

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sida 4. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att denna upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår

granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Stockholm datum som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Richard Moëll Vahul
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-03-27 21:07:08 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Richard Sebastian Moëll Vahul

Richard Moëll Vahul
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Förbundsdirektionen

Äskande av utökad budgetram för 2025, samt 2026-2027 med anledning av noterat merarbete och brister i bokslut- och årsredovisning för 2023-2024.

Från och med räkenskapsår 2023 har Enköpings kommun, å förbundets vägnar, upphandlat nytt avtal avseende sakkunnigt biträde till oss revisorer. Avtalet innebär en rejäl prisjustering jämfört med tidigare avtal, där priserna för sakkunnigtstöd ökar mellan 20-50 % i de olika avropskategorierna. Från och med den 1 januari 2023 gäller standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta regelverk omfattar även oss som kommunalförbund. Standarden är god revisionssed i kommunal verksamhet och vårt sakkunniga biträde skall tillämpa standarden fullt ut.

Utifrån genomförd räkenskapsrevision enligt standarden för åren 2023-2024 kan vi konstatera att vårt sakkunniga biträdes insatser för att granska förbundets räkenskaper kräver mer västligt mer resurser. Ökningen av resurser består huvudsakligen i att förbundets bokslut och årsredovisning inte har hållit en sådan kvalitet som kan förväntas, vilket medfört merarbete för att kunna följa standarden.

För att efterleva standarden kommer det att krävas utökade granskningsinsatser avseende förbundets räkenskaper av vårt sakkunniga biträde för 2025. Det beräknade arvodet för granskning av 2025 års räkenskaper kommer därmed att öka jämfört med den budget som är avsatt för 2025. Mot denna bakgrund äskar revisionen, i enlighet med vårt reglemente §3, en utökad budget för granskning av räkenskaperna 2025.

Vi beräknar att vår budget för sakkunnigtstöd 2025 kommer att behöva utökas från de 235 000 kr som finns i dag till ca: 385 000 kr. Den utökade budgetram för 2025 omfattar **endast** den granskning som är obligatorisk dvs. räkenskapsrevision och grundläggande granskning.

För att säkerställa vi ska kunna genomföra vårt uppdrag i enlighet med vårt reglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet bedömer vi att vi har behov av att för åren 2025-2026 även ha medel att genomföra fördjupade granskningar inom verksamheten. Mot denna bakgrund äskar revisionen att vår beräknade budget för sakkunnigtstöd för dessa år uppgår till 560 000 kr per år (fördelat på 385 000 kr i obligatorisk granskning och 175 000 kr i fördjupade projekt).

För revisorerna

Enköping den dag som framgår av min digitala signatur

Tony Forsberg
Ordförande

Deltagare

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ENKÖPING-HÅBO 222000-2410 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-04-24 08:03:26 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: TONY FORSBERG

Tony Forsberg

Ordförande revisionen

Leveranskanal: E-post

Utfall T1 Räddningstjänsten 2025

För 9800 saknas intäkt för automatiska brand 230 tkr
9810 ligger i fas, mer tillsyn brukas göras efter sommaren. Alla personalresurser är tillbaka efter sommaren.
För 9842 är resultatet på 47 tkr främst beroende på reparationer.
För 9860 så har avgift för växelfunktion ej periodiserats
9870 ligger i fas, en intäkt på 35 tkr finns gällande Linde gas.
Gällande 9899 kvittas det mot 9800, 9820 & 9830.
Semesterlöneskuld...

Ansvar

#	Konto	Konto (T)	Utfall	Budget (1)	Avvikelse utfall mot budget
+	Σ1 9800000	Räddningschef	4 090 337,62	3 921 155	169 182,94
+	Σ1 9810000	Myndighet	-348 129,14	-377 533	29 404,19
+	Σ1 9820000	DC Enköping	8 502 402,08	9 276 877	-774 474,60
+	Σ1 9830000	DC Håbo	6 316 473,81	6 893 262	-576 787,87
+	Σ1 9840000	Operativ utveckling	30 721,02	102 601	-71 880,30
+	Σ1 9841000	Larmteknik	222 499,75	342 237	-119 736,94
+	Σ1 9842000	Fordon	1 736 841,24	1 689 975	46 866,22
+	Σ1 9843000	Brandmateriel	534 946,76	565 856	-30 908,93
+	Σ1 9850000	Fastighet	3 376 679,31	3 646 087	-269 407,37
+	Σ1 9860000	Datateknik	165 402,58	124 587	40 815,24
+	Σ1 9870000	Stöd till enskilde	-162 767,88	-190 937	28 169,45
+	Σ1 9880000	Olycksundersökning	0,00	6 667	-6 666,67
+	Σ1 9899000	Räddning finans	200 678,91	-264 064	464 742,91
Σ			24 666 086,06	25 736 768	-1 070 681,72
			Utförandetid 2025-05-14 10:31:37		
			Antal rader 747		

Verksamhet

#	Konto	Konto (1)	Projekt	Utfall (1)	Budget (1)	Avvikelse utfall mot budget
+	Σ1 27000	Förbundsgemensamt		3 780 481	3 704 186	76 294,29
+	Σ1 27099	Pensioner & Sociala avgifter		-25 757 551	-26 130 731	373 179,17
+	Σ1 27100	Direktion		117 958	162 715	-44 756,62
+	Σ1 27200	Enköping		7 505 649	8 090 572	-584 923,02
+	Σ1 27210	Enköping D		1 389 815	1 550 197	-160 381,93
+	Σ1 27220	Örsundsbro		1 566 467	1 610 538	-44 071,48
+	Σ1 27230	Veckholm		1 471 664	1 435 333	36 331,14
+	Σ1 27250	Fjärdhundra		1 552 739	1 624 835	-72 096,75
+	Σ1 27300	Bålsta		6 051 825	6 365 386	-313 560,70
+	Σ1 27310	Bålsta D		270 773	391 455	-120 682,54
+	Σ1 27320	Skokloster		829 467	1 030 474	-201 007,06
+	Σ1 27400	Räddningsvärn		20 134	35 140	-15 005,55
Σ				-1 200 580	-129 899	-1 070 681,05

Resultat

#	Konto	Konto (T)	Belopp	Budget	Avvikelse
+	Σ1	3	INTÄKTER	-32 799 830,75	-4 674 599,76
+	Σ1	4	KOSTNADER OCH UTGIFTER	-28 125 230,99	-95 927,49
+	Σ1	5	KOSTNADER FÖR ARBETSKRAFT	567 930,34	4 040 905,60
+	Σ1	6	ÖVRIGA VERKSAMHETSKOSTNADER	18 862 730,01	-98 938,46
+	Σ1	7	ÖVRIGA VERKSAMHETSKOSTNADER	5 100 569,07	-193 776,70
+	Σ1	8	FINANSIELLA INTÄKTER OCH UTGIFTER	2 839 390,02	-48 344,25
Σ			576 368,42	624 712,67	-1 070 681,05
			-1 200 579,94	-129 898,89	

Utförandetid 2025-05-20 09:14:17

Antal rader 195

RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUNDET
STORGÖTEBORG
Att. Camilla Ronstad
BOX 5204
402 24 GÖTEBORG

Angående er fråga om mervärdesskatt vid fakturering i kommunalförbund respektive i kommun, myndighetsutövning

Skatteverkets svar

1. Skatteverket anser att kommunalförbund inte är en sådan juridisk form som kan utföra myndighetsutövning enligt 4 kap. 4 § mervärdesskattelagen (2023:200). Ekonomisk verksamhet inom ett kommunalförbund räknas därför *inte* som icke-ekonomisk verksamhet om den avser sådant som för en kommun är ett led i myndighetsutövning.

2. Eftersom Skatteverket anser att ett kommunalförbund inte är en sådan juridisk form som kan utföra verksamhet som ingår som ett led i myndighetsutövning, blir kommunalförbunds fakturering skattepliktig till mervärdesskatt förutsatt att faktureringen avser skattepliktig leverans av varor, eller tillhandahållande av tjänster, mot ersättning inom landet. När motsvarande leverans eller tillhandahållande sker i en kommun, kan faktureringen dock göras som ett led i myndighetsutövning, förutsatt att det inte skulle leda till betydande snedvridning av konkurrensen.

Skatteverket upplyser er om att svaret lämnas utifrån nu gällande lagstiftning och praxis samt de uppgifter ni lämnat och utifrån de specifika förutsättningar som gäller för er och som ni angett i er förfrågan avseende aktuellt beskattningsår. Vid ändrad lagstiftning, praxis eller ändrade förutsättningar kan svaret bli ett annat.

Bakgrund och frågeställning

Ni har skickat in en fråga rubricerad "Debitering av moms på myndighetsutövning i kommunalförbund respektive i kommun". I skrivelsen anger ni följande.

Ni är ett kommunalförbund. Ett kommunalförbund är en sammanslutning av kommuner som samarbetar inom ett visst verksamhetsområde. I detta fall räddningstjänst. Syftet med ett kommunalförbund är att effektivisera verksamheten och dela på kostnaderna för olika projekt eller tjänster som kan vara svåra eller kostsamma för en enskild kommun.

Ni svarar för operativ räddningstjänst och förebyggande insatser mot brand utifrån lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), som är den övergripande lagen för räddningstjänst

och förebyggande verksamhet samt uppgifter enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE), åt förbundets nio medlemskommuner. Medlemskommunernas uppdrag till er redovisas i förbundsordningen och i handlingsprogrammet för skydd och olyckor. Enligt LSO och LBE utför ni tillsyn, tillståndshantering och brandskyddskontroll.

Ni har av medlemskommunerna fått befogenheten att utföra denna myndighetsutövning enligt lagstiftningen. Taxorna som debiteras beslutas i varje medlemskommuns fullmäktige. Tillsyner, tillståndshantering och brandskyddskontroller är inte ett frivilligt åtagande utan den tillsynande organisationen eller personen är i beroendeställning. De beslut som fattas påverkar skattepliktiga personers rättigheter och skyldigheter. De har därmed också rätten att kunna överklaga. Myndighetsutövning beskrivs som beslut som en myndighet vidtar gentemot enskild. Det handlar alltså inte om att bedriva ekonomisk verksamhet.

Icke ekonomisk verksamhet omfattar aktiviteter som inte syftar till att generera intäkter på marknaden. Icke ekonomisk verksamhet, som ofta omfattar myndighetsutövning eller andra offentliga tjänster är normalt sett undantagen från momsplikt.

Ni ställer följande frågor.

1. Kan ett kommunalförbund bedriva icke-ekonomisk verksamhet, som myndighetsutövning enligt mervärdesskattelagen (2023:200), och därför inte debitera moms på fakturor?
2. Hanteras moms olika för ett kommunalförbund respektive en kommun vad gäller debitering av moms på myndighetsärenden? Om sådan skillnad finns önskas hänvisning till var detta framgår och förklaring till varför.

Lagar m.m.

Mervärdesskattelagen (2023:200), ML

Med kommun avses en kommun eller region enligt kommunallagen (2 kap. 13 § ML).

Tillhandahållande av tjänster mot ersättning som görs inom landet av en beskattningsbar person som agerar i den egenskapen är föremål för mervärdesskatt (3 kap. 1 § ML).

Verksamhet som bedrivs av staten, ett statligt affärsverk eller en kommun anses inte som ekonomisk verksamhet om den (1) ingår som ett led i myndighetsutövning eller (2) avser bevis, protokoll eller motsvarande vid myndighetsutövning. Det gäller dock inte om det skulle leda till betydande snedvridning av konkurrensen (4 kap. 4-5 §§ ML).

Skatteverkets bedömning

Det är endast om verksamheten som drivs av staten, statliga affärsverk eller en kommun som verksamheten kan ingå som ett led i myndighetsutövning. I ML:s definition av kommun nämns inte kommunalförbund.

I förarbetena till nuvarande ML uttalas att ingen ändring i sak är avsedd med den nya lagen (prop. 2022/23:46 s. 348). Även vid införandet av den äldre mervärdesskattelagen (SFS 1994:200) motsvarade bestämmelserna de i den då gällande mervärdesskattelagen (1968:430) (prop. 1993/94:99 s 170). I de förarbetena hänvisas till prop. 1989/90:111 s. 208-210 och 298, där det uttrycks att bestämmelsen endast är tillämplig på staten, statliga affärsverk och kommuner. Lagrådet hade föreslagit att det med kommun även ska förstås kommunalförbund, men det infördes inte (jfr prop. 1989/90:111 s. 127 och 210).

Detta medför att kommunalförbund inte med stöd av ML kan fakturera sådant som är ett led i myndighetsutövning enligt nu gällande 4 kap. 4 § ML.

Skatteverket har också i ställningstagandet Myndigheter och begreppet ekonomisk verksamhet, mervärdesskatt (dnr 131 415747-13/111) uttryckt att kommunalförbund inte är myndighet. I ställningstagandet uttrycks också att om en kommun överlämnar en kommunal angelägenhet åt ett privat företag, kan inte detta företag ses som en myndighet bara för att företaget utför sådana sysslor som en myndighet normalt utför. Det gäller även om det privata företaget är helägt av kommunen eller om det privata företaget utför sådan myndighetsutövning som har delegerats. Samma resonemang kan användas när sådan delegation ges till ett kommunalförbund.

Skatteverket vill upplysa om att det i vissa fall är möjlighet att vända sig till Skatterättsnämnden och begära förhandsbesked i skattefrågor. Du kan ansöka om förhandsbesked om det gäller frågor där svaret inte framgår av lagtext eller annan rättskälla. Frågor som är av utredningskaraktär eller innefattar bevisprövning besvaras inte. Vidare ska frågan vara av vikt för sökanden, d.v.s. för den som är eller kan bli skyldig att betala skatten, eller för en enhetlig rättstillämpning. För frågor som gäller andra skatter än punktskatter och mervärdesskatt tas en avgift ut, högst 20 000 kr och lägst 1 000 kr. För mer information, se skatterättsnämnden.se

Med vänlig hälsning

Jesper Bengtzén

Skattehandläggare

Budgetfördelning 2025

Ansvar	Budget	Investeringar
9800000 Förbundsledning	11 763 464	
9810000 Myndighet	-1 132 600	
9820000 DC Enköping	27 830 630	
9830000 DC Håbo	20 679 785	
9840000 Operativ	307 804	
9841000 Larmteknik	1 026 710	900 000 Pickup
9842000 Fordon	5 069 925	1 800 000 Stegbilsschassi
9843000 Brandmateriel	1 697 567	1 800 000 Rökskydd
9850000 Fastighet	10 938 260	280 000 Larmkläder
9860000 Datateknik	373 762	380 000 Utalarmering
9870000 Stöd enskild	-572 812	
9880000 Olycksundersökning	20 000	
Överskott av PO	-792 192	
BUDGET	77 210 302	5 160 000
Tilldelning	77 600 000	389 698

Verksamhet	Budget	Konto Resultaträkning	Budget
Direktion	488 145	3 Intäkter	-84 375 693
Förbund	11 112 559	4 Kostnader och utgifter	1 703 791
Enköping	24 221 361	5 Kostnader för arbetskraft	56 588 190
Enköping RIB	4 650 591	6 Övriga verksamhetskostnader	15 301 707
Örsundsbro	4 820 561	7 Övriga verksamhetskostnader	8 518 170
Veckholm	4 295 033	8 Finansiella intäkter ovh utgifter	1 874 138
Fjärdhundra	4 866 744		-389 697
Bålsta	19 016 122		
Bålsta RIB	1 174 367		
Skokloster	3 072 819		
Räddningsvärn	105 421		
Överskott PO	-792 192		
Budget	77 031 529		